

KPS Studiebijeenkomst 'Financieel Toetsingskader: Hoe nu verder?'

Woensdag 16 december 2009

Het huidige FTK crisisproof?

Dagvoorzitter Regina Schoutsen opent de studiebijeenkomst '*FTK: Hoe nu verder?!*' met een korte opsomming van de artikelen in de Pensioenwet die betrekking hebben op het FTK. Aan de hand van een aantal voorbeelden geeft zij vervolgens inzicht in hetgeen die bepalingen in de praktijk betekenden voor het pensioenfonds. Zij gaat daarbij uit van het pensioenfonds voor de bouw, waar zij als hoofd accountmanagement nauw bij betrokken is. Met name de waardering van de VPV leidde in 2008 en 2009 tot stormachtige reacties. Zij schetst hoe het fonds is omgegaan met het dekkingsgraadrisico en gaat in op het bezwaar van de volatiliteit van de kostendekkende premie.

Deze items vormen tevens de rode draad in het advies van de KPS werkgroep FTK, die deze middag haar bevindingen en aanbevelingen presenteert. De werkgroep richt zich daarbij op een consistente en op de lange termijn gerichte aanpak, zodat het FTK ook 'crisisproof' wordt. De problematiek rond de herverzekerde contracten blijft vanmiddag buiten de discussie; daarvoor komt een aparte studiebijeenkomst zodra meer duidelijkheid ontstaat en daarover nadere relevante berichten beschikbaar zijn.

Pensioenfondsen zijn niet ziek: voorzichtig omgaan met meetresultaten!

Pieter van Schijndel, deelnemer van de werkgroep FTK, verklaart waarom de werkgroep gekozen heeft voor concrete en pragmatische aanbevelingen voor het huidige FTK. De werkgroep heeft kort stil gestaan bij de uitwerking van het ideale model, maar bij de focus gericht op aanbevelingen die op korte termijn implementeerbaar zijn en tot concreet resultaat leiden. Daartoe is zij begonnen met het inventariseren van die knelpunten die in de praktijk voor de meeste problemen zorgen. De belangrijkste knelpunten zijn voor de werkgroep:

- de centrale rol van de dekkingsgraad => deze fluctueert sterk en is afhankelijk van enig moment, terwijl de hoogte bepalend is voor veel te ondernemen acties;
- de starre buffers bij de bepaling van het vereist eigen vermogen => deze houden onvoldoende rekening met de marktomstandigheden en leggen daardoor onbedoelde beperkingen op;
- de herstelplannen => regels zijn voor alle fondsen gelijk (ondanks vaak essentiële karakterverschillen, zoals het belang van het premie-instrument) en de regels bestrijken soms een mix van twee financiële werelden.

Vervolgens illustreert Alec van Balledux, eveneens deelnemer van de werkgroep, aan de hand van rekenmodellen het effect van een aantal van de benoemde 'hete hangijzers'. En met welke aanpassingen het huidige FTK meer 'crisisproof' kan worden gemaakt. In deze rekenmodellen laat hij onder andere zien:

- de rentegevoeligheid van een jong versus een oud fonds
- de wijziging van de curve bij andere toeslagen
- het effect van een nominale dekkingsgraad

De werkgroep komt met de volgende concrete aanbevelingen:

- Elimineer de ‘waan van de dag’ door rekening te houden met 4 achtereenvolgende kwartalen bij de bepaling van een dekkingstekort.
- Maak gebruik van de kracht van het premie-instrument bij de bepaling van de termijn van een herstelplan.
- Houd het toezicht ‘principle based’ in plaats van ‘rule based’ en laat pensioenfondsen zelf de parameters bepalen.
- Laat de reële dekkingsgraad de basis zijn voor de hoogte van de toeslagverlening en communiceer het ambitieniveau.

De werkgroep is ervan overtuigd dat deze aanbevelingen leiden tot een beter bruikbare hantering van de meetresultaten. Hiermee ontstaat immers een betere diagnose van het (kritieke) stadium waarin een pensioenfonds verkeert en “voorkom je een pakhuis aan (overbodige) herstelplannen”.

Flexibel wettelijk kader in andere lidstaten hoeft niet altijd voordeliger te zijn

Jos Gielink maakt in zijn betoog een uitstapje over de Nederlandse grenzen en doet verslag van het onderzoek dat een internationaal netwerk van pensioenjuristen heeft gedaan met betrekking tot de invoering van de Europese Pensioenfondsenrichtlijn. Hij zet helder uiteen waar Nederland de Richtlijn strenger interpreteert dan bijvoorbeeld België en het Verenigd Koninkrijk. De Richtlijn geeft een minimum aan voorschriften en biedt open normen en daardoor veel ruimte voor eigen interpretatie van de lidstaten. Nederland was één van de voorlopers bij de invoering van de Richtlijn en heeft destijds gekozen voor een strakke(re) invulling. Op het eerste gezicht haalt Nederland de teugels flink aan met betrekking tot de eisen rond het vereist eigen vermogen. Het flexibele kader dat sommige andere lidstaten hanteren, blijkt in de huidige crisissituatie niet altijd voordeliger te zijn. Om een goede vergelijking te maken moeten alle aanvullende zekerheidsmechanismen in de vergelijking worden betrokken. Dan blijkt dat andere lidstaten dikwijls vereisten hanteren rond een bijstortingsverplichting door de werkgever en/of stortingen in een garantiefonds, waardoor het beeld van de totaalvergelijking aanzienlijk genuanceerder wordt.

Paneldiscussie

Voor de paneldiscussie zijn ook politieke woordvoerders als drs. Stef Blok en dr. Pieter Omtzigt uitgenodigd. Vanuit het panel wordt divers gereageerd op de bevindingen van de werkgroep. Met name de politieke woordvoerders nemen nadrukkelijk stelling in: Stef geeft aan geen voorstander te zijn van het aanscherpen van de regels; hij bemerkt in het bedrijfsleven al weerstand tegen het huidige systeem. Pieter ziet geen voordelen in een nationaal garantiestelsel. Hij is van mening dat de pensioenregeling zichzelf moet ‘funderen’. Beiden staan open voor nadere uitwerking van de notitie van de werkgroep mede in het licht van de Europese Richtlijn met daarbij de benoeming van de voor- en nadelen van de diverse solvency systemen. Ook de benadering vanuit een green field kan voor de politiek interessant zijn.

Afscheid van een actief bestuurslid

Alvorens de studiebijeenkomst wordt afgesloten richt Max Bogaard namens het bestuur het woord tot medebestuurslid Arie Perfors. Arie neemt in december afscheid van het bestuur van KPS. Na een (verlengde) ambtstermijn van bijna 7 jaar dankt Max hem namens het bestuur voor de enthousiaste en actieve wijze waarop Arie zijn bestuursrol heeft uitgeoefend. Hij ontvangt daarvoor een persoonlijke attentie alsmede een waardecheque die hij mag inzetten voor een charitatief en maatschappelijk doel waarvoor Arie in zijn vrije tijd actief is.